

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-28

Defensieraad

Nr. 305

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 mei 2026

Hierbij ontvangt u het verslag van de Raad Buitenlandse Zaken met Ministers van Defensie, die plaatsvond in Brussel op 12 mei 2026. Tijdens deze bijeenkomst ontvingen de Ministers een briefing van het *EU Intelligence and Situation Centre* (INTCEN) en bespraken zij de militaire steun aan Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en de Europese defensiegereedheid. Op dezelfde dag kwam de *Steering Board* van het Europees Defensieagentschap (EDA) bijeen, waar de Ministers spraken over de versterking van het EDA.

In deze brief informeer ik uw Kamer mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken tevens over het besluit om een kortdurende training aan te bieden aan de *General Administration of Borders and Crossings* (GABC) van de Palestijnse Autoriteiten, via de *European Union Border Assistance Mission to Rafah Crossing Point* (EUBAM Rafah).

Raad Buitenlandse Zaken Defensie

EDA Steering Board

De Raad startte met de *Steering Board* van het Europees Defensieagentschap. De ambitie van het EDA is om lidstaten beter te ondersteunen in de gehele cyclus van onderzoek en ontwikkeling tot en met aanschaf van materieel. Het EDA onderstreepte het belang van innovatie, snellere aanschafcycli en gezamenlijke projecten. Veel lidstaten spraken steun uit voor het versterken van het EDA. Nederland onderstreepte het belang van een sterk, resultaatgericht en vraaggestuurd EDA, dat ondersteuning biedt bij gezamenlijke capaciteitsontwikkeling, vraagaggregatie en onderzoek en ontwikkeling. In het bijzonder wees Nederland op de rol die het EDA kan spelen bij de implementatie en verdere uitwerking van de *Priority Capability Areas*. Nederland riep het EDA op om met een helder plan te komen voor de verdere versterking van zijn rol en benadrukte het belang van nauwe samenwerking met de NAVO.

INTCEN briefing

De Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) en het *EU Intelligence and Situation Centre* (INTCEN) gaven een vertrouwelijke briefing aan de Raad over de update van het *EU Threat Assessment*. De *EU Threat Assessment* betreft een gerubriceerd EU-document en kan niet gedeeld worden met de Kamer.

Steun aan Oekraïne

Vervolgens spraken de ministers over militaire steun aan Oekraïne. De Oekraïense Minister van Defensie, Mychajlo Fedorov, opende de bespreking met een toelichting op de actuele situatie in Oekraïne en de urgente militaire behoeften van de Oekraïense krijgsmacht. Ten aanzien van de *Ukraine Support Loan* benadrukte minister Fedorov het belang van snelle implementatie en de mogelijkheid om materieel uit derde landen aan te schaffen. Nederland heeft tijdens de Raad onderstreept dat het kabinet de militaire en financiële steun aan Oekraïne meerjarig en onverminderd voortzet. In lijn met de positie van Oekraïne heeft Nederland gewezen op het belang van snelle implementatie van de *Ukraine Support Loan* en dat Oekraïne voldoende flexibiliteit krijgt om de middelen snel in te kunnen zetten voor de aanschaf van noodzakelijk materieel, ook in derde landen indien de Europese defensie-industrie dit niet of niet tijdig kan leveren. Verder riep Nederland op tot een spoedig opheffen van de blokkade op het vrijgeven van 6,6 miljard euro binnen de Europese Vredesfaciliteit (EPF) voor militaire steun aan Oekraïne, en operationalisering van deze middelen volgens de gemaakte afspraken.

Situatie in het Midden-Oosten

De ministers spraken vervolgens over de situatie in het Midden-Oosten. De Hoge Vertegenwoordiger van de EU Kaja Kallas ging in op de fragiele situatie in Libanon en het belang van blijvende steun aan de Libanese strijdkrachten. Daarbij werd ook stilgestaan bij de mogelijkheid van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB)-initiatief ter versterking van de Libanese strijdkrachten. Meerdere lidstaten spraken steun uit voor het voortzetten van verkennende stappen voor een dergelijke inzet, waarbij werd benadrukt dat deze complementair moet zijn aan bestaande inspanningen in de regio.

Daarnaast werd gesproken over de maritieme veiligheid in de Straat van Hormuz en het belang van operatie Aspides als gezamenlijke Europese bijdrage aan de regionale veiligheid. Lidstaten onderstreepten het belang van goede afstemming tussen bestaande en nieuwe initiatieven. Ook werd de situatie in het Midden-Oosten in verband gebracht met de noodzaak voor versterkte Europese en regionale lucht- en raketverdediging, mede in het licht van de wereldwijde druk op defensiecapaciteiten.

Nederland heeft in de bespreking gewezen op het belang van samenhang tussen de verschillende initiatieven in de regio. Daarbij heeft Nederland zijn recente steun aan Aspides toegelicht, en aangegeven dat Nederland vanwege andere operationele verplichtingen momenteel geen aanvullende maritieme middelen zal leveren aan Aspides, maar gezien de volatiliteit van de situatie verschillende opties blijft wegen. Nederland beziet het Frans-Britse planningsproces met voorrang, en kijkt ook naar het delen van expertise op het gebied van luchtverdediging met partners in de Golfregio. Nederland lichtte daarnaast de bilaterale steun aan de Libanese strijdkrachten toe.

Tot slot spraken de ministers over de versterking van de Europese defensiegereedheid. Een belangrijk onderdeel van de bespreking betrof de negen gezamenlijke *Priority Capability Areas* (PCA) en de concrete uitwerking daarvan. Nederland heeft in dit kader de voortgang toegelicht in de PCA Drones en counterdrone-systemen, waar het mede-coördinator van is. Nederland riep de coördinerende lidstaten van de andere prioriteiten op om de samenwerking verder te versnellen. Voor de herziening van de aanbestedingsrichtlijn voor Defensie benadrukten meerdere lidstaten dat voldoende flexibiliteit moet worden behouden om nationaal te bepalen waar defensiematerieel wordt aangeschaft. Over de aanstaande EU-mededeling over de interne markt voor Defensie heeft Nederland het belang benadrukt dat de militaire behoefte leidend is, wetgeving moet worden vereenvoudigd, fragmentatie moet worden tegengegaan door het gebruik van NAVO-standaarden en dat samenwerking met partners cruciaal is.

Nederlandse bijdrage aan de *General Administration of Borders and Crossings* (GABC) van de Palestijnse Autoriteiten, via de *European Union Border Assistance Mission to Rafah Crossing Point* (EUBAM Rafah)

Daarnaast maak ik van de gelegenheid gebruik u mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken te informeren over het besluit een kortdurende training aan te bieden aan de *General Administration of Borders and Crossings* (GABC) van de Palestijnse Autoriteiten (PA), via de *European Union Border Assistance Mission to Rafah Crossing Point* (EUBAM Rafah), in Q2 van 2026. Deze training zal plaatsvinden in het trainingscentrum van de GABC, in Jericho op de Westelijke Jordaanoever. De trainingen worden verzorgd door het Expertisecentrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID) van de Koninklijke Marechaussee en richten zich op *biometric passport and document identity*. De kosten voor deze training voor Defensie zijn geraamd op 12.000 euro en worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid (BIV). Via bijdrage aan EUBAM Rafah draagt Nederland bij aan betrokkenheid van de EU in de Palestijnse Gebieden en voorziet Nederland in een directe behoefte van de PA door bij te dragen aan het versterken van de capaciteiten van de PA op het gebied van grensmanagement.

De Minister van Defensie,
D. Yeşilgöz-Zegerius